

Váradi Viola

Kedves Judit! Tisztelt Szerkesztőség!

Gyakorlótanításom során elkéseredve tapasztalom, hogy milyen rosszul beszélnek, sokszor milyen nehezen fejezik ki magukat a mai gimnazisták és általában a kamaszok. A legtöbben nem artikulálnak rendesen, gyorsan beszélnek, nem tudnak sem előadni, sem felelni. Sajnos az iskolában, a magyarórákon sincs idő, illetve lehetőség arra, hogy megtanítsuk a gyerekeket megfelelően beszélni és előadni.

Egy évtizeddel ezelőtt végzett felmérés kiderítette, hogy egy átlagos gimnáziumban egy hét alatt hány percet beszél egy tanuló a tanórai keretek között. Az eredmény megdöbbentő volt. Átlagosan egy diák hetente mindössze néhány percet beszélt a tanórákon (ebben természetesen nem volt benne például a padtárssal való suttogás); ráadásul ennek az időnek is a 70%-ában az idegen nyelvi órákon, 30%-ában pedig az összes többin (Balatoni 1999). Az átlag persze a szélsőséges eseteket is magában foglalta: voltak az ennél jóval többet és jóval kevesebbet beszélő diákok is.

Az alternatív pedagógiai irányzatokban alkalmazott kiscsoportos oktatás, illetve a kooperatív tanulási formák manapság több teret enged(het)nek arra, hogy a tanulók hangosan is kifejtsék véleményüket. Ugyanakkor a párban vagy a kiscsoportban való megszólalás még mindig nem elegendő ahhoz, hogy a diákok gyakorolják a nyilvános beszédet.

Véleményem szerint ezért nagyon fontos, hogy legalább mi, tanárok mutassunk nekik példát, legalább mi beszéljünk szépen és érthetően. Megoldás lehetne erre a problémára, hogy a tanárok képzése során nagyobb hangsúlyt fektetnek az előadás, valamint a szép beszéd oktatására. Az iskolákban pedig, ha tanórai keretek között nincs rá mód, akkor legalább szakkörön lenne lehetősége a gyerekeknek arra, hogy fejlesszék beszéd- és előadásmódjukat.

Örömmel hallottam, hogy az ELTE-n jövőre indul Nyelv- és beszédfejlesztő tanári MA-képzés, szívesen olvasnék arról, pontosan mit tartalmaz ez a képzési forma. Nagyon örvendetesnek tartom, hogy lesznek olyan pedagógusok, akik célzottan tudják majd fejleszteni a diákok beszédét. Remélem, hogy sokan választják ezt a képzést, és a gyakorlatban is alkalmuk lesz majd arra, hogy az itt megszerzett tudásukat kamatoztassák.

Üdvözlettel,

Rajka, 2008. november 10.

Váradi Viola
magyar szakos tanár

Irodalom

Balatoni Teréz 1999. A megszólalás esélyei az iskolában. In: V. Raisz Rózsa – H. Varga Gyula (szerk.) *Nyelvi és kommunikációs kultúra az iskolában*. XIII. Anyanyelv-oktatási Napok. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 212. Budapest. 602–615.

Váradi, Viola: Dear Judit! Dear editorial board!

Az írás szerzőjéről

Váradi Viola

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, Magyarország

varadi.viola[kukac]btk.elte.hu

<https://orcid.org/0000-0001-7984-1387>